

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupan a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetés felvesztetik's pontosan és jutányosan közöltetik.

Mind az országgyűlési tudósítások, mind egyebek gyorsabb közölhetése végett testvérlapjaink a közelgő 1848ki január elejétől kezdve négy ízben fognak megjelenni hetenként, t. i. a Jelenkor vasárnap, kedden és csütörtökön; a Társalkodó pedig pénteken, mindegyik minden ízben egyegy iven, sürgető ok és körülmény kivánásakor meg is toldva. Előfizetési ára Budapesten házhoz küldéssel együtt az eddigi marad, t. i. borítékalanul félesztendőre: 5 pfrt, borítékosan: 6 frt 24 kr. Postán hetenként kétszer küldve minteddig 6 fr 24 kr. p. — négy-szer küldve pedig: 7 frt 12 kr. p. a legfensőbb rendeletnél fogva fölemelt postadíj miatt, mely a hetenkinti kétszeri küldésnél a postadíj 24 pkrrel, négyszeri küldésnél pedig 1 fr. 12 krral határozta magasbittatni félesztendőnként. — Előfizetheti helyben a szerkesztőségénél uri-utca 453d. sz. Trattner-Károlyi ház első emeletén, országszerte a két testvér hazában pedig minden kir. postahivatalnál. Az ausztriai birodalomba's külföldre kívántató példányokra egyedül a bécsi cs. k. főpostahivatalnál történhetik a megrendelés.

A Jelenkor és Társalkodó szerkesztősége.

FOGLALAT. Magyarország és Erdély. (Kinevezések és előléptetések. Magyar akadémia — Országgyűlés: kerületi tanácskozások a honosítás és magyar nemzetiségről szóló törvényjavaslatok fölött; országos hitelesítése a kerületi határozatok és üzeneteknek. Budapesti napló.)

Külföld. (Ausztria, Amerika, Spanyolország, Portugália, Anglia, Franciaország, Olaszország; Schweiz.)

Értesítő.

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

Ő felsége Hollók Imre roznjai kanonokot monostori szent léleki címzetes apáttá, — Andeanszky Sándor hradeki kamarai igazgatót pedig m. kir. udv. kamarai tanácsossá kinevezni k. méltóztatott.

Szartory János bányagyakornok szomolnoki érczkémlőségéddé's rézladási gondnokká; Szepessy Mihály temesi kamarai igazgatósági tollvivő a bányásági bányagazgatóságnál ülnökké's gazdasági előadóvá; Lorensovics Máté magyar kir. udv. kamarai lajstromzósi segéd ugyanott allajstromzóvá lón érdemesítve; Szajbely János bányásági bányagazgatósági ideiglenes fogalmazó ugyanott ideiglenes másodutoknokki, Miké György szebeni kamarai fizetőhivatali tiszt pedig ugyanott számvevői állomásra mozdítottatott elő.

Magyar akadémia. A magyar tudom. társaság folyó eszt. és hó 26kán tartotta tizenharmadik közülését Pest megye nagy terében, melyet Fáy András elnökhelyettes velős alkalmi beszéddel's értelemes szónoki nyelvvel nyitott meg, mely legközelebb Társalkodónkban olvasható leend. Mi is elnök urallozva kimondjuk a már annyiszor's annyi által ismételt igazságot, miként a magyar megsze keletről Európában telepedvén meg, mint minden oldalról idegen barátságatlan elemektől környezett nemzet, segítséget csak önmagában találhat, csak önkeble azon forrás, honnét számára erő csergedez, melyet ha elszántan, esüggedellenül használ, csudákat teremthet, 's nagygyá lehet nemkülönben, mint az, kit egész Europa nyelvrokonként tisztel. Ezen erőnek egyik fő kapcsa a nyelv, mely a világ minden népeitől megkülönböztet bennünket; ez az on fegyver, mellyel nevünk megmentetett az enyészettől, 's meg fog metetni örökre; ez az on kincs, mely minket gazdagokká képez; 's végre az on fok, mellyen haladva eljutunk a dicsőség templomába, hova sokan hivatnak, de kevesen jelenhettek meg. És itt vagyunk a magyar akadémia, 's a magyar írók nagyszerű föladatánál, kiket már hivatásuk, keblök istenének ihleménye e' szent kötelesség, ezen valódi nemzeti vallás apostolivá avatott, 's ezért ezen osztály's illetőleg testület felé sohasem fordulhatunk anélkül, hogy lelkünk mocsoktalan pietásra ne gerjedjen, mert nagy és fárasztó a kézművesek, munkások életfoglalkozása, de nagyobb és fárasztóbb's ennélfogva szentebb is az íróknak a lélek fejlesztésével, az élet nemesítésével, a szellem mivélésével foglalkodó munkája; ez részvétet forró pártolást érdemel a nemzet közönsége részéről. De épen e' részvét, e' pártolás föllételezi a kölcsönös méltányosságot is, mely kívánja: hogy azt, mit pártolattani ohajunk, leplezetlenül födözzük föl azok előtt, kiktől a gyámolítást várjuk, 's itt már nem egyes, hanem az összes írói közönséggel, a m. akademiával lenne dolgunk, ha eszünkbe nem jutna nemzetünk eddigi részvéttelensége, mely a száraz becikkkezésen kívül e' társaság irányában mind ez időig semmit sem tett; pedig ha a nemzetek civilisatio's mivéltségét fokát vennők bírálatt alá, a nyelv és tudományok országos gyámolittatását aligha nem találók első lépcsőnek, mely a civilisatio nagy terrenumára vezet; nálunk ellenkezőleg van eddig a dolog; muzeumot épített a nemzet, de az akademiát maiglan kifeledé gondoskodása sorozatából, épen úgy, mintha valamely gazdag uraság konyhát, étkeztető építene, 's a főzőkrül megfellekednék. De hiszszük, hogy soká ez így maradni nem fog.

Megnyitó beszéd után a titoknok felolvása a testületnek 1847ki munkálatt; (I. mai Társalkodónkat) Majd Gyó-

ry Sándor r. tag olvasá emlékbeszédét a tavall elhunyt Vásárhelyi Pál rendes tag fölött. Tasner Antal tag pedig Magyarország tengeri viszonyainak igen érdekes történeti vázlatát (szerkesztve Venczel Gusztyv I. tag's a teréziai lovagakademiánál Bécsben m. törvénytanár által) E' munkára figyelmeztetjük a közönséget, kivált pedig azokat, kiket születés, képesség's bizodalom a törvényhozás asztalához hivat meg; mert mi tengeri kereskedésünket tabula rasának vehetjük's hogy arra lehető teljes bizodalommal irhassunk, igen czélszerű lesz életünk multját jelenével egybevetve következtetni a jövőre, mely ezen iparszázadban oly sok széppel kecsgetet. — Garay János jeles lyricusunk „Szent László“ című eposzi költeményéből egy jelenelet: a fejezővári országgyűlés I. Béla alatt nyujtott, mely általános tetszésben részesült.

Következtek a jutalmazásokról jelentések. Ezek közt először is a 200 aranyos nagy jutalom az 1841—1846ig megjelent bölcsészeti két legjobb munka közt határozottat megosztatni's ekép Szontagh Gusztyv és Purgstaller József philosophiai dolgozataikért részesítették százszáz aranyban egyegy ezüst serleggel. II. A' nyelvtudományi osztálynak 1845diki jutalomtételére érkezett pályairók közül Pásztor Dániel mármaros-szigeti szónoklat-tanító jutalmaztatott meg 50 db arany és ezüst serleggel. III. Az 1845ki bölcsészeti jutalmat 50 db arany és ezüst serleggel Purgstaller József nyere. IV. A' 200 pfrtos Gorovert jutalmat Ney Ferencz nevelésről szóló munkája nyere; V. A' történettudományi osztálynak 1844ki történet-helyirati jutalomtételére érkezett pályamunkák közül Kozma Pál zarándmegyei főispán meritvén ki legjobban fölvelt tárgyát az 50 arany ezüst serleggel részire íteltetett. VI. Ugyanazon osztálynak 1845ki történeti kérdésre Lányi Károly felelvén 50 arannyal's ezüst serleggel jutalmaztatott meg. VII. A' törvénytudományi osztálynak 1846ki jutalomtételre kitűzött kérdésében Tóth Lőrincz érdemlé ki a 100 arany pályadíjt, ezüst serleggel; ugyanezen kérdésben Benczúr János mellékjutalomra érdemesített 20 db arannyal. Végre VIII. a' természettudományi 50 arany jutalom ezüst serleggel Török József természettud. társulati titoknoknak íteltetett. Fenérintettek szerint Purgstaller József kegyes rendi tag az idej jutalmazásoknál legkülönösb kiüntetésben részesült, mert akadémiai rendes taggá megválasztatásán kívül kettős jutalom 150 arannyal és két ezüst serleggel vigasztalta meg a' csüggedetlen munkásságu derék férfiút mind maga mind szerzte dicsőítésére, mellynek csakugyan jeles hazafi keblü diszvé avatta fel két hazazerte magát. IX. Jelentéstételvén a' Vitézfőle irodalomtörténeti jutalomkérdés mibenlétéről is, kihirdettek a' most föfolyt 18dik nagygyűlés által kitűzött akadémiai, Vitéz- és Ujváryféle jutalomkérdések következő sorozatban:

I. A' nyelvtudományi osztályból. Előre bocsátatván a' nyelvrokonság és nyelvhasznalat fogalminak tudományos kifejtése, 's ezek szerint a' nevezetesebb és ismételtesebb régi és új nyelvek osztályozása és nyelvtani jellemképe; mutattassanak ki az on viszonyok, mellyekben a' magyar nyelv az indoeurpai, a' semita, az ural-altaji's az egytagu nyelvosztályokhoz áll; 's ezek nyomán jelöltessék ki az on hely, mely a' magyar nyelvet az ismételtes nyelvek rendszerében illeti. A' fejtegetések minél több példával világosítottassanak fel. Jutalma száz darab arany. Határnap mart. 31. 1850. —

II. A' philosophiai osztályból. Minthogy a' lélektan újabb írói különféle elvekből indulva, különböző módon fejtegetik és osztályozzák a' lélek erőit és tehetségeit, e' kérdés megfellejtése kívántatik: mely alapon épülnek a' lélek erői és tehetségei? hogyan osztályozhatni ezeket leghelyesebben? 's mely rendszer ajánlható e' tudomány terjedelmesebb kidolgozására? Jutalma száz arany. Határnap mart. 31. 1849.

III. A' történettudományi osztályból.

Adassanak elő azon általános és különös okok, mellyeknél fogva Magyarország legtöbb meghódított tartományait elvesztette. Jutalma Vitéz-alapítványból harmincz darab arany. Határnap martius 31. 1849.

IV. A' mathematicai osztályból. Minthogy hazánk az eddigi felkelési rendszerre alapított honvédelem magas hivatásának többé meg nem felelhet, adassék elő a' nemzet átalakulásának e' korszakában mikép lehetne a' honvédelmet a' mostani hadak és harcviselés elveivel alkalmazva legezészerűbben felállítatni? Jutalma ötven darab arany. Határnap martius 31. 1849.

V. A' természettudományból. Kivánatos levén főképen országunk kopár vidékein, hogy részint a' futó homok növényzet által megköttessék, részint az országutak szélei fákkal beültetessenek, az a' kérdés: a' földvegyülethez és éghajlati különféleségekhez képest alkalmaztatva országunk külön vidékeire milly növényekkel, 's mi módon lehetne e' kettős czélt elérni? hogy idővel ezen okoszerű intézkedés, közzgazdasági tekintetben is minél több hasznot hajtson hazánknak? Jutalma Vitéz alapítványból harmincz darab arany. Határnap martius 31. 1849.

VI. Rendkívüli jutalom. Kivántatik Széchenyi Pál kalocsai érsek életrajza. Ujváry Mihály ajánlatából tizenöt arany. Határnap martius 31. 1849.

A' mult évről függőben levő jutalomtettek.

I. A' nyelvtudományi osztályból. Melly különböző hangejtések és tájszólások uralkodnak Magyarországon dunántúli kerületében, u. m. Göcsej, Órség, Ormánság vidékein, Rábaközben és Balaton környékén? Mikben egyeznek meg valamennyien vagy térnek el egymástól? Mellyek azon sajátágok a' hangejtési változásokra, szók ragozásaira és képezéseire nézve, mellyekben az írói nyelv szabályaitól eltérnek? — Az egyes tájszókra csak annyiból fordítottassék figyelem, mennyire azok a' főnebbi kérdések felvilágosítására szolgálnak. Jutalma Marczibányi alapítványból harmincz darab arany. Határnap martius 31. 1848.

II. A' mathematicai osztályból. Az eddigi pályafeleletekből örömmel tapasztalván a' mathematicai osztály ezen tudományok alaposabb kifejlődését's terjeszkedését, ezen szép jövővel kecsegtető előhaladás biztosítására, irányadásul oly munka írása tüzetik ki jutalomfeleletül, mely a' mathematicai tudományok encyclopaediáját's irodalmát oly formán egyesíti magában, hogy benne: 1) a' tudomány fogalma és felosztásai akár észtanilag, akár történetileg, de minden esetre kimerítőleg tárgyalassanak; 2) az irodalmi részben, mely minden szakaszban nélkülözhetlen kiegészítő részét teendi, a' főmunkák (s azoknak, ha vannak, magyar és német fordításai) neveztessenek, 's mennyire lehet, fő vonásokban bíraltassanak meg. — Melly munka írásában két fő elvet állít fel az akadémia: a) hogy az alkalmazott részben az elemi mértanra támaszkodó irodalom különítessék el a' felsőbb ismereteket föllételező művektől, hogy ez által azoknak is elég tétessék, kik az elemi mértanon túl menni nem kívánnak; b) hogy az előadás minden szószaporítás nélkül, kellő világosság mellett, minél rövidebb legyen. Jutalma száz darab arany. Határnap martius 31. 1848.

Minden rendű pályairat a' fen kített határnapokra, mellyeken túl semmi felelet el nem fogadható, váratik: midőn azt írójá nevé rejtő pecsétés levélre hivatkozó jellegével a' lullirt veszi által. A' beküldött másolat, mely az akadémia levéltárában marad, idegen kézzel és tisztán írva, lapozva, kötve legyen. Ha a' jeligés levél felbontatása után kitetszenék, hogy a' munka saját keze írása a' szerzőnek, ez a' jutalomtól elesik. A' jutalomra vagy tiszteletdíj mellett nyomtatásra méltónak ítélendő pályamunkák szerzőinek szabadságukban áll a' jutalom és ez e' ut nem isszámra hanem általában megszabandó tiszteletdíj (mellékia-

lom) kivétele után, munkáikról mint tulajdonokról tetszésük szerint rendelkezni.

Kelt Pesten, a magyar tudós társaság XVIII. nagygyűléséből, dec. 21. 1847. Toldy Ferenc s. k. titoknok. Ezzel helyettes elnök ur az ülést rövid hálaszóval berekeszté.

ORSZÁGGYÜLÉS.

XXIII. kerületi ülés, dec. 13án. Elnökök: Károlyi János (Nógrád), Kállay Menyhért (Szabolcs); jegyzők: Szabó Miklós (Vas) s Asztalos Pál (Máramaros); tárgy: honosítás. Szabó M. jegyző: olvassa az ősiség tárgyában kelt határozatát a' kk. és rr. nek, mely kinyomatni rendeltetett.

Elnök: Bemutatja a' katonai élelmezés és szállásolás tárgyában kiküldött országos választvány tagjainak névsorát. Továbbá jelenti, mikint a' minapi határozat következtében a' kir. városok rendezése tárgyában kiküldött választvány a' megyék részéről kerületenkint még egyegy taggal szaporítottott.

Fogthúy J. Hajdukerület k. köszöni a' kk. és rr. azon kegyességét, hogy a' Hajdukerület rendezésének bevégeztését is a' kir. városok rendezésével megbízott választványra méltóztattak ruházni; azonban, a' mennyire a' Hajdukerület szavazatjoga törvényben és hosszas gyakorlatban gyökeredzik, nem akarná a' kerület szavazatát a' rendezéstől föltételezni s a' rendezést a' szavazat sine qua nonjának tekinteni; mert különben küldőj inkább nem akarnak rendezést. Továbbá kéri szóló, hogy a' mennyiben a' kerület rendezése mult országgyűlésen, némelly elvek fölötti kevés különbséggel, már szinte bevégeztetett: utasítsák oda a' választvány, hogy ott kezdje a' kerület rendezése körüli munkálkodást, hol a' mult országgyűlésen félbenszakadt; és ne bocsátkozzék azon elvek vitásába, melyek már a' két tábla által kölesönösen elfogadtattak.

Szentkirályi M.: A' Hajdukerület követének azon kívánságába, hogy a' szavazat a' rendezéstől ne tételeztesse föl, nem lehet bocsátkozni; mert abba a' mult országgyűlés sem ereszkedett.

Kenez, (Jászkerület): szinte kéri a' rendezést, de úgy hogy a' szavazat attól ne tételeztesse föl.

Kossuth L.: A' kerületek rendezésébeni munkálkodást véleménye szerint is ott lehet kezdeni, hol a' mult országgyűlésen félbenmaradt.

Elnök: Látván, hogy a' rendek elfogadják, miszerint a' kerületek rendezésére nézve a' munkálkodás ott kezdessék, hol félbenszakadt mult országgyűlésen, azt végzésül kimondja.

Napirend: honosítás. Szabó M. jegyző: olvassa a' mult ülés határozata következtében készített új szerkezetet.

Kossuth L. Azt hiszi, könnyebben érünk czélt a' mult országgyűlési szerkezettel; tetszik ugyan szólnak az új szerkezetben levő subdistinctio, de az véleménye szerint codificatiói tekintetben nem kielégítő. Ezen szerkezetben három osztályzat van föllálítva, jelesen: 1) lakosok, 2) kik polgári jogokkal, és 3) kik törvényhozási képességgel is felruházttak a' főnálló törvények szerint. És kik ezen három osztályba nem tartoznak, azok külföldiek. A' mi föladatunk — mond szóló — külföldieket honosítani; ezen szerkezet szerint pedig a' henlakó polgárokat rendeznök. De erre szükség nincs, ezt nem kell definiálni a' törvénynek, ebbe nem is kell bele menni; mert három hónapig ki nem vergődnek ennek tárgyalásából. Szóló Magyarországon a' honpolgári osztályon kívül más osztályt nem akar elismerni; és szinte honpolgár az, ki nem külföldi, külföldi a' ki nem honpolgár, s ezért ő a' lakos nevezet nem akarja behozni. — Megmaradván tehát szóló a' régi szerkezet mellett, annak I. fejezetét egy két szavazással eldönthetőnek véli. Azon általános elveket kívánja kimondatni: hogy honosíthat törvényhozás és törvényhatóság; és hogy kik kívántatnak meg a' honosításra. Ő nem kívánja elengedhetlen föltételül kitűzni a' magyar nyelv tudását, mert tekintetbe veendő a' kivétel nehézsége; hanem alkotmányos intézkedéseknél, jelesen a' városok s kerületek rendezésénél úgy venné fel a' magyar nyelvet, hogy annak tudása nélkül ne vehessen senki részt a' közigazgatásban. A' vallás kérdésére nézve kielégítve látná az igényeket, ha akkint készítenék a' szerkezet, hogy a' honosítandó külföldiek a' honosított egyéb polgáraival hasonló jogokban részesülnek. Szóló tehát mindennek előtt az általános elveket kívánja kimondatni.

Gr. Forgách (pozsonyi kápt.): Mulhatlan föltételül kívánja a' magyar nyelv tudását s egyszersmind hogy a' honosítandó a' bevett vallások valamelyikéhez tartozzék.

Babarczy (Csongrád): Pestmegye követével egyetért, azon hozzátétellel, hogy ő még föltételül kívánja kitűzni, hogy a' honosítandó, külföldi alattvalóságtól mentes legyen. —

Sebestyén G. (Veszprém): Küldőji a' magyar nyelv tudását mulhatlan föltételül kötötték ki a' honosítás-

ra, és azt, hogy a' honosítandó 5 évig állandóul lakjék az országban. Továbbá a' szerkezetben ki kívánja tételni, hogy kitűnő érdemekre különös tekintet fordítsassék a' honosításnál. A' mi a' vallást illeti: szóló senki vallását nem akarja ugyan tudni, csak a' status-érdekekkel öszsze ne ütközzék az, mert Lactantius mondta: religio est res liberalissima; de miután törvényeink vannak, melyek a' vallásról rendelkeznek, azt megemlíteni kívánja. A' katonákra nézve megjegyzi: hogy bejönnek az országba valami kadétek, s egyebet a' káromkodásnál nem tanulnak meg, s aztán megházasodnak. Azokra nézve az itteni tartózkodást nem akarná érvényesnek tekinteni, mert azoknak itt tartózkodása nem letelepedés. Szóló szinte kívánja, hogy a' honosítandó külföldi alattvalóságtól mentes legyen.

Többen szólottak még a' tárgyhöz, és a' vitatkozás azon kérdések körül központosult: hogy vajjon megkívántatik é honosításra a' magyar nyelv tudása, és hogy a' bevett vallások valamelyikéhez tartozzék é a' honosítandó? és kívánták némellyek föltételül, mint látók, hogy a' honosítandó külföldi alattvaló ne legyen, s honosításkor polgári esküt tegyen le. A' magyar nyelvet illetőleg: nemcsak Pest követei, hanem többen is a' törvényt létesíthetlenné tartották, mert ki fogná examinálni a' honosítandókat, szolgabíró vagy esküdt? — Tóth Lőrincz (Brezsnóványa) a' nyelvegységet nem illy képtelenségekkel látja elérni. Szerinte a' szellemi levegőt kell impraegnálni, hogy a' honosítottnak legalább gyermeke tudjon magyarul. Kérdi szóló: hogyan fogja megtanulni a' beköltözött idegen a' nyelvet? A' szövszéklet v. árát leteszi s magyar grammatikát vesz kezébe? Mily bizonyosága lesz, hogy magyarul tud? az, hogy szerencsés jó reggelt fog kívánni.

Osegovics M. (Horvátország): A' kapcsoló részekre nézve kivételt azért kér a' magyar nyelv tekintetében, mert így a' kapcsoló részekbeni törvényhatóságok megfosztatának a' honosítástól, mivel olyan nyelv tudása kívántatnék a' honosítandótól, mit életében aligha fogna beszélni. Mások a' magyar nyelv tudását mulhatlanul kívánták, ne hogy a' betululó külföldiek nemzetiségünket veszélyeztessék; sőt többen, mint Sebestyén J. (Veszprém) általánosan még az iparúzóktól is megkívánja a' nyelv tudását, mert különben a' törvény kijátszásra adna okot, s valaki honosulni akarván, egy kis gyárt állítna fel, hogy ne kelljen magyarul tanulnia. Lukács (Temesm.) pedig, a' magyar nyelvet föltételül tűzvé ki, még megkívánja: hogy a' törvényhozás által csak olyanok honosíttassanak, kik már valamely törvényhatóság által honosítva vannak; nehogy valamely idegen bejövén, mindjárt nemesi jogokat gyakoroljon. — Végre szavazásra kerülén a' tárgy, ezen kérdésre: elengedhetlen föltételek közé kívánják é a' rendek a' magyar nyelv tudását? igennel szavaztak: Pozsony, Soprony, Trencsény, Nógrád, Vas, Zala, Győr, Veszprém, Baranya, Fehér, Esztergom, Mosony, Abauj, Ung, Szatmár, Szabolcs, Heves, Bihar, Máramaros és Jászkerület; nemmel: Nyitra, Liptó, Komárom, Bars, Somogy, Hont, Zólyom, Pest, Tolna, Árva, Bács, Thuróc, Pozsega, Verőcze, Szerém, Zemplén, Sáros, Szepes, Gömör, Borsod, Bereg, Torna, Ugocea, Csongrád, Békes, Csanád, Arad, Temes, Torontál, Krassó, Horvátország, Turmezó, Hajdukerület, Fiume, Buccari, egyházi rend és kir. városok. S így a' magyar nyelv tudását nem kívánják a' rendek általános föltételül. Azután azon kérdés merült fel, hogy elfogadják é a' rendek a' polgári eskü megkívántatóságát? Mely kérdésre egyhangú igen mondotta ki a' végzést.

Továbbá azon kérdés tétellett: kívánják é a' rendek a' bevett vallást föltételül? Mely kérdésre igennel szavaztak: Abauj, Sáros, Ung, Szatmár, Szepes, Csongrád, Temes, Torontál, Pozsony, Nyitra, Soprony, Trencsény, Bars, Honth, Győr, Veszprém, Baranya, Esztergom, Mosony, Tolna, Árva, Pozsega, Szerém, Horvátország, Jászkerület, és egyházi rend. Nemmel szavaztak: Zemplén, Szabolcs, Heves, Borsod, Bereg, Torna, Ugocea, Bihar, Máramaros, Békes, Csanád, Arad, Krassó, Vas, Nógrád, Zala, Liptó, Komárom, Somogy, Zólyom, Fehér, Pest, Bács, Thuróc, Verőcze, Turmezó, Hajdukerület, Fiume, Buccari és kir. városok. S így a' többség nem kívánja a' honosításra föltételül, hogy a' honosítandó valamely bevett valláshoz tartozzék. Végre az elnökség által kérdésül tűzetvén ki, hogy kívánják é a' honosításra föltételül a' külföldi alattvalóságtól mentesleg et. Az egyhangú igennel fogadtatott el.

XXIII. kerületi ülés, dec. 14én. Elnökök: Bónis Samu (Szabolcs), Károlyi János (Nógrád); jegyző: Asztalos Pál; tárgy: honosítás. Szabó M. jegyző: Ha nem kívántatik meg a' honosításra a' magyar nyelv tudása, már most méltóztassanak meghatározni, hogy a' honosított micsoda nyelven tegye le a' polgári esküt.

Kossuth L. Az egész világon semmi törvényhozás nem határozta meg azt, hogy a' honosított tudja é a' nyelv-

vet; hanem az alkotmányos intézkedéseket szerkesztik úgy, hogy megkell nekik azt tanulnia. Szóló az eskümagyarul kívánja; de ha a' rendek nem akarják, ne legyen. Megtörténvén a' megállapodás egész a' 6. §ig bezárólag, ezután

Az talos P. jegyző olvasta a' törv. javaslat 7. §át, mely így szól: „A' 4. és 5. §. szerint honosított külföldiek a' hon egyéb polgáraival mindenekben egyenlő joggal, kötelességgel s képességgel bírnak, kivévén, hogy a' törvényhozás tagjaivá, külön törvény engedelmével, nem nevezethetnek és nem választathatnak.“

Bónis S. (Szabolcs m. k.) A' csángókra és moldvai magyarokra nézve nem kívánja ezen föltételeket tenni, kiknek a' kamara által leendő beszállítását indítványozni fogja.

Szemeré B. Csángó magyarok iránti indítványát Szabolcs megye követének elfogadja, de azon módosítással, hogy a' kivétel csak azokra nézve történjék, a' kik magyarul tudnak. Ezen indítvány egyhangulag elfogadtatván, a' fenebb idézett 7. §hoz fog ragasztatni. Még tovább folyt a' tanácskozás, de némellyek részletei nem valának érdekesek.

Ezután átváltozott az ülés országossá. Tizenötödik országos ülés a' t. kk. és rr. nál dec. 14kén. Személynök ömlga megnyitván az ülést

Ghyczy K. itélőmester felolvassa válaszüzenetét a' m. főrendeknek a' k. kir. előadásokra teendő fölrás tárgyában; továbbá a' katonaelelmezés, gr. Rhédey Jánosnak az országgyűlésre meg nem lett hivatása; a' nirlapok szabaddabban mozoghatása, és József nádor érdemei s nevének örökítése tárgyában kelt üzeneteket. Ezzel az ülés eloszlott. —

27dik kerületi ülés. December 18án kezdete 9 1/2 órakor. Elnökök: Bónis Samu (Szabolcs) Károlyi János (Nógrád) jegyző: Szentkirályi M. (Pest) később Szabó M. (Vas). (Főtárgyak: magyar nyelv, honosítás.) Elnökség jelentvén, mikép Felsőbánya város részéről petitio adatott be, mely a' napirendi tanácskozás megkezdése előtt fölolvasandó lenne, — a' többség helyeslése folytában Szentkirályi krül. jegyző olvasá fel az érintett folyamodványt, mire

Sebestyén G. (Veszprém m. k.) kijelenté, mikép küldőji a' kerületi üléseknek diplomatikai érvényt nem tulajdonítván az illy petitio mindenkor a' tábla elnökénél volnának beadandók; — mind a' mellett Szabó M. (Vas) javaslatára a' petitionalis választványhoz utasított az érdeklött folyamodvány.

Szentkirályi M. mint kerületi jegyző olvassa a' válaszfelirat tárgyában hozott kerületi határozat szerkezetét; mi is mielőtt hitelesítették, kinyomatni rendeltetett. Szót emelt most Kubicz a' Pál (Trencsény k.) és kifejtvén a' m. nyelv és nemzetiség ügyének általános fontosságát s különösen annak újabbkori igényeit, valamint a' törvényhozásnak e' tekintetbeni feladatát, javaslatba hozza, hogy miután a' válaszfelirat, melyben a' nemzet öröme és hálája a' nov. 12ki események fölött nyilvánítandó vala, ezen tábla határozatából letétetik, — a' m. nyelv és nemzetiség érdemében annak idejében leendő felírás alkalmas vétetnék kijelentésére azon meleg hálá-és örömrezelemnek, mely minden magyar keblébe költözött, midőn a' királyt édes hazai nyelvükön hallá szólni hű nemzetéhez. — Szóló, tovább menvén, a' magyar nyelv és nemzetiség iránt hozandó törvényezikelyt általánosságban kívánja szerkesztetni, valamint ez már mult országgyűlésen czéloztatott, és megemlíti tagadhatlan tényül, mikép hazánkban még számos hivatal, és testületek léteznek, melyek a' magyar nyelv diplomatikai állását még nem látszanak elismerni akarni; így a' katonai parancsnokságok, a' kir. kincstár, a' helytartótanács egyik osztálya s némelly városok még latin vagy német nyelvvel élnek. E' szerint indítványba hozza szóló, hogy a' mult országgyűlés e' tárgyban törvényjavaslata nyomán a' magyar nyelv és nemzetiség iránti további kívánatai a' nemzetnek teendő felírás mellett nyilvánítottassanak, így szóló küldőji nevében ohajtja, hogy a' magyar nyelv nemcsak egyházi és katonai tanintézetekben, hanem gymnasiumokban is használtassék oktatási nyelvül, közbeszóllólag említvén, miként a' váci piaristák e' végett folyamodtak is a' m. kir. httó tanácshoz, de tagadó választ kaptak; kívánja továbbá, hogy a' kapcsoló részeknek csak beikormányzási ügyekre nézve hagyatnék meg a' latin vagy horvát nyelv, végre hogy a' reciprocas elve szerint a' magyar utlevelekkel ellátott utazók az ausztriai tartományokból vissza ne utasíttathassanak, — a' magyar hadseregnél honi születésű tiszték alkalmaztassanak, kik akkép nemesak gépileg hanem nemzeti érzelmekkel fogják szolgálni a' honvédelem ügyét. —

Ujhelyi Sándor (Ugoceam. k.) Küldőji kívánataikint hozzáadja, hogy minden magán-testületek is köteleztessenek ügyeikben a' magyar nyelvet használni; hogy a' magyar clerusnál a' beigazgatási nyelv magyar legyen; fekete sas helyébe nemzeti ezimer tétessék; a' magyarorsz. ban vert pénz körirata magyar legyen; hogy végvidé-

keken a' német szerzett, min nem szabban, hanc tegnapi h tik, nem l kotványel tábla jav irás alkál vánná, h gyar nyel lett, miké nyekben levő kivá tárgyaban kijelentés hajtva nin még azé tud, noha nyen voln idézett tö midőn a' képviselő bukkari rendeleto utasítatta ben segít is el volt neki előm viszzatar Pétervára sőt egyer panaszké dős: vajj vételek r az utóbbi lyesen le re hivatko liti, hogy a' hol bel a' m. uo konszenv alsóbb ti van, csak Szóló has nek hely mert ebb vánná p tán a' há delpach szággal t országbó akarná. hálát kiv tagjainak ból eredt levő oha javaslat B taná, ha vaslatot nálná, s Ezmikénti törvényi kinyomt némelly jesszette vallásua fordítas tria tart gyének s licheit p rém terek m irás leg lönben a m á r o Nyitra — Mell szágyü fog tárg J mikép b ohajtja, K hogy m

keken a' magyar nyelv rendesen taníttassék, és az ottani német szellemű kormányzás alkotmányos lábra állíttassék.

Kossuth Lajos pártolja ez indítványt nemcsak azért, minthogy szerinte a' törvényhozásnak soha lankadni nem szabad a' magyar nyelv és nemzetiség előmozdításában, hanem azért is, mert igen illőnek tartja, hogy miután tegnapi határozatnál fogva a' választási jogot megszüntették, nem lehetvén abba hála és öröm köpönyege alatt alkotványellenes kormányintézkedés legalisatióját, a' főrendi tábla javaslata szerint, becsusztatni, — az indítványzott följírás alkalmakor nyilváníttassék a' nemzet hálája. Szóló kíváná, hogy terjesztetnék föl kívánatkép mindaz, mi a' magyar nyelv körül még teljesítetlen maradt, oly kitétel mellett, mikép a' kk. és rk. a' novemb. 12ki öröndetes eseményekben már eleve sanctionáltatását pillantják meg hátralevő kívánataiknak. E' mellett az érdeklött magyar nyelv tárgyában följírást alkalmul kíváná vétetni szóló annak kijelentésére is, mikép az 1844: II. tcz. még teljesen végrehajtva nincsen; jelesül némely tanodákban az oktatási nyelv még azért latin, mert némely egyes tanár magyarul nem tud, noha e' bajon az illetőnek nyugalomba tétele által könnyen volna segítve; a' katonai őrvideken sem teljesítetik az idézett törvény. Itt szóló kedélyes modorban előadja, hogy midőn a' flumei vasutársaság megbízatásból, mint annak képviselője ama vidék fölött szemlélt tartani járt a' mostani bukkarii követ társaságában, noha a' hótanácsnak abbéli rendelete volt kezei közt, minélfogva a' törvényhatóságok utasítottak, hogy a' vasutársaság megbízottainak mindenben segítségül legyenek, 's noha ez utóbbi még utilevéllel is el volt látva, az illető tisztviselő által csak azért, mert az a' neki előmutatott magyar okleveleket nem értette, 24 óraig viszatartóztattak. Továbbá megjegyezvén szóló, hogy már Péterváradon alul magyar utlevelek el nem fogadtatnak, sőt egyenesen németeket kell váltani, ohajtaná, hogy ezek panaszok a' felírásban szinte említettessenek meg. De kérdés: vajjon részletes vagy általános törvényjavaslat a' kivételek részletes elősorolásával terjesztessék é föl? szóló az utóbbi kívánja, úgy tartván hogy a' specialitásokat helyesen lehetne indokul fölhasználni. Szóló Temes követeire hivatkozva, mint kik bizonyosságot tehetnének, megemlíti, hogy a' temesi kamrai igazgatóságánál a' magyar nyelv a' hol behozatni céloztatott, egyenesen eltiltatott, és hogy a' m. udv. kinstárnál is a' magyar nyelv oly kevés rokonszenvre talál, onnan származtatja szóló, hogy ottan az alsóbb tisztviselők, kiknek azonkívül is nyomorult fizetésök van, csak 1/3 ad részben magyarok, a' többi 2/3 rész külföldi. Szóló hasonlóképp kívánja, hogy a' császári feketesárga színek helyébe Magyarországon a' honi háromszin lépjen, mert ebben látná nemzetiségünk külső constatirozását; kíváná pedig annál inkább, mert nem teszi fel, hogy, miután a' három szin Mária Theresia idejében csak bizonyos E. delpacher neje, volt udvari mosónének 40 ezer holdnyi jószággal megjutalmazott tulservilismusa példájára tünt el az országból, a' kormány ezen méltányos kívánatot ellenzeni akarná. Ezeknél fogva szóló a' teendő felírásban először hálát kíván kifejezteni a' felségének, és a' kir. ház egyéb tagjainak, 2or az 1844ki 2. tcz. teljes végre nem hajtásából eredt sérelmeket, és 3szor a' magyar nyelv körüli hátralevő ohajtásokat, általánosságban szerkesztendő törvényjavaslat mellett javasolja fölterjesztetni.

Babarczy Antal (Csongrád) Czélszerűnek tartaná, ha a' kerületi jegyző mult országgyűlési törvényjavaslatot az ujan felmerült és beadandó kívánatokkal kombinálná, 's ezek szerint dolgozna ki törvényjavaslatot.

Ezután hosszas vita támadt a' m. nyelv ügyének mikénti tárgyalatása fölött: vajjon t. i. a' mult országgyűlési törvényjavaslat azonnal vétessék é fel, vagy csak előleges kinyomtatás után, 'sat. mely kölcsönös capacitatio közben némely m. gyék részéről egyes ide vonatkozó kívánatok terjesztettek elő, így Pozsonym. kívánja, hogy a' g. n. e. vallásnak — valláskönyvei az ország költségin magyarra fordíttassanak; — Soprony reciprocitást kíván az ausztriai tartományok irányában, megemlítvén, mikép a' megyéinek számos levelei azon háttirattal „Wegen Unverständlichkeit der Sprache retour“ visszautasítottak. Veszprém megye ohajtaná, hogy a' kanonokok és postamesteretek magyarul tudjanak, magyar pénzen magyar körülírás legyen, m. színháznál a' nyelv csinósítására, nemkülönben az erkölcsiségre is különös felügyelés legyen. Komárom m. a' magyar egyetem függetlenítését ohajlja; Nyitra m. minden czélhoz vezető indítványt pártol. — Mellyek folytatában ez ügy, a' kinyomtatandó mult országgyűlési törvényjavaslat alapján holnapután folytatólag fog tárgyalatni. —

Jagasics Sándor (Esztergom m. k.) jelentvén mikép b. Baldacci Antal királyi meghívólevelet nem kapott, ohajlja, hogy eziránt felírás létesessék.

Kossuth Lajos megütközését fejezi ki a' felett, hogy mint tapasztalja, — az erdélyi magnások, kik Ma-

gyarorg. ban is birtokosok, sem hivatnak meg, ezt újabb bizonyossággal tekinti arra, miként az 1836: 21. tcz. végrehajtása szándokban sem volt. Szóló ismételve jelenti ohajtását, hogy a' kinek a' magyar országgyűlésre megjelenhetni törvényes joga van, ez a' kir. meghívástól ne függesszethessék fel. Pártolja előtte szólott megyei követ indítványát.

Babarczy Antal (Csongrád) ellenben azért nem pártolhatja azt, mert mint a' verificationalis választvány munkakörébe tartozót, időelőttinek tartja.

A' többség azonban „maradjon“t mondott E. megye által javasolt felírásra.

Elnök s é g jelenti hogy a' verificationalis választvány tudósítását épen most adta be, mely is Szabó M. (Vas k.) kerületi jegyző által azonnal felolvastatott. Ennek bevégeztével fölvételet folytatólag a' honosítás ügye.

Szabó M. kerületi jegyző olvasván az illető törvényjavaslat 1ső fejezetének 10. §át, mely így hangzik: „10. §. Rendőri 's büntetési esetekben azonban minden gyáros, kereskedő, művész, megyékben 's kerületekben a' tisztesb sorsuakkal, sz. kir. városokban a' polgárokkal egyenlő bánásmódban fog részesülni.“ —

SzemeréB. (Borsodm. k.) előadása folytán több részről megjegyeztetett, mikép a' tisztesb sorsuak állása még bizonytalan levén, az azokkali bánásmód is különböző, mely e' tekintetben sinormértékül nem szolgálhat; miért is „tisztesb sorsuakkal“ helyett „nemesekkel“ határozatott tétetni. —

Kerületi jegyző folytatja: „11. §. Ki az 5ik §. értelmében honosítani kíván, hol lakik, azon megyékben az alispánhoz, kerületekben a' főkapitányhoz, sz. kir. városokban a' polgármesterhez nyújtja be a' szükséges bizonyítványokkal együtt, folyamodványát, kik azt a' közgyűlésnek adják be, mellynek, ha a' törvényes kellekek a' folyamodó részéről teljesen betöltvék, kötelessége haladék nélkül kiadni a' honosítási bizonyítványt.“ Ezen shoz SzemeréB. indítványára hozzá tétetik, mikép az ekkép honosítottak a' polgári esküt mindig az illető közgyűlés előtt kötelesek legyenek letenni.

Olvasatott végre: „12. §. Minden törvényhatóságban leendő egy névkönyv, mellybe a' honosítottak nevei be fognak jegyeztetni. Ennek másolata, tudás végett, a' kir. helytartótanácsnak évenként fölküldetik.“ „13. §. A' külföldi zsidók beköltözéséről és honosításáról külön törvény rendelkezik.“

Olgya y Titusz (Pozsonym. k.) ez utóbbi §ra vonatkozólag utasításához képest indítványozza, hogy mondatnék ki, miszerint külföldi izraeliták nem honosíthatók 's általában semmiféle külföldi izraelita e' honban le ne telepedhessék. Többen: helyes, helyes.

Sebestyén Gábor (Veszprém. k.) helytelennek tartván, hogy midőn más országban a' zsidók a' meghatározott számot meghaladva a' számfölöttiek kihajtatnak, ezek honunkba szabadon vándorolhassanak be, — éstekintve, mikép az izraeliták igen szapora nemzet, mellynél a' magtalanság Mózes törvénye szerint bűnnek tartatik, nem kívánja szóló II. András korszakát előidézni, hogy hazánk egy második Jeruzsalem legyen, pártolja a' pozsonyi indítványt. —

Rakovszky M. (Liptóm. k.) noha maga sem kívánja hogy hazánk Palaestina vá változtassék, illy általánosságban nem járulhat ez indítványhoz, hanem csak a' törvényhozás utját kíváná a' külföldi zsidók honosítására föntartatni. —

Károlyi István (Pestvárosi követ) említvén, mikép az eddigi beköltözhetés azon eredményre vitt, hogy Pestvban, hol néhány év előtt csak 4000 izraelita lakott, jelenleg 16000-en léteznek 's többnyire olyanok, kik „Produkten-Händler“ ezim alatt uszoráskodást üznek, a' pozsonyi indítványt magáévá teszi. — Kende Zsigmond (Szatmár. k.) hasonlóképp pártolja az indítványt.

SzemeréBertalan megjegyezvén, mikép ezen 13ik § azért volt alkotva, — mivel mult országgyűlés alatt a' zsidók beköltözése iránt törvényjavaslat már elkészült, úgy tartja, hogy mind azon vétek és bűn, mi a' zsidókra hátrított, szintolly mértékben a' keresztyénekül is található; ellenben méltányolni tudja szóló a' hazai zsidóságnak magyar nyelv iránti hajlamát és igyekezetét, így Miskolczon egy bevándorlott lengyel zsidó lakik, ki 3—4 év előtt magyarul nem tudván, jelenleg e' nyelven nemesek beszél, hanem helyesen ír is. Azért szóló nem kívánván, hogy ezen népfaj iránti ellenszenv nyilatkozzék e' törvényben, a' szerkezetet pártolja.

Tomcsányi József (Békésm. k.) szinte nem pártolhatja az indítványt, abban tulszigort, mintegy büntetést látván kimondatva. — Soh né László (Hevesm. k.) nem kívánván anathemat mondani e' népfajra, és hogy az parakint tekintessék, nem osztozik az indítványozó megye véleményében. — Bónis Samu (Szabolcs. k.) noha a' zsidók emancipatióját most nem pártolhatná, ahoz még sem

járuhatna, hogy azok még a' beköltözéstől is eltíttassanak. — Ellenben Justh József (Turócsm. k.) és Hunkár Antal (Veszprém k.) úgy látván, hogy ha a' zsidók beköltözésére nézve vagyoni belio qualificatio kívánatnék is meg, ez könnyen volna kijátszható. Pozsonymegyével tartanak.

Szentiványi Károly (Gömör. k.) el nem ismerheti, hogy ha a' zsidók közt rosz ember találhatik, ez azért rosz, mert zsidó. Igaz hogy a' zsidók sokat uszoráskodnak, de uszoráskodnak a' keresztyének is. Szóló nem tartja az emberiséggel megegyeztethetőnek, hogy a' vagyoni izraeliták se fogadtassanak be az országba, azért a' honosításra nézve pénzbelio qualificatiót kíván.

Kossuth Lajos úgy tartja, hogy a' vitakozás már kelletinél tovább ment, miután most csak arról van kérdés: vajjon a' külföldi izraeliták honosíthatassanak é vagy nem? mire nézve, szóló, figyelembe vevén honi izraelitáinknak magyar nemzetiség mellettio követésre méltó buzgóságukat, ebéli méltánylásból maga is Pozsonymegye követével kívánja: hogy külföldi zsidók ne honosíttassanak. Egyébiránt akkor sem osztozhatnék a' zsidóság iránt nyilatkozott ellenszenvben, ha több bűn találatnék is közte, mint mennyi valóságga létezik, általában pedig úgy tapasztalta szóló, hogy akkor mutatkozik legtöbbnyire resensus a' zsidó ellen, mikor ez pénzt vizszaköveteli, ellenben ha zsidóra pénzadás végett szükség van, akkor ha uszora mellett is, még szépen megköszönik a' kölcsönt. — Pest v. sa követének felelve úgy találta szóló, hogy Pesten több volt a' keresztyén, mint az izraelita „Kornwucherer“. —

Tarnóczy Kázmér (Nyitra. k.) A' szerkezet mellett szavaz, megjegyezvén, hogy a' zsidóban sok jó tulajdon létezik, így korhelyt vagy koldust az izraeliták közt alig találhatni; — a' rosz tulajdonok pedig a' keresztyénnél is megvannak. —

Elnök: Figyelmeztetvén, mikép a' pozsonyi indítványnak két része van, mellyek egyike a' zsidók beköltözését, másika pedig a' külföldiek honosítását tárgyalja:

A' többség ez utóbbira nézve elfogadja Pozsonymegye követe javaslatát. — Ezzel a' mai ülésnek vége lön.

XXVIII. kerületi ülés dec. 20kán. Elnökök: Csúzy Pál (Zala), Jóny Vincze (Szepes); jegyző: Szentkirályi M.; tárgy: hitelesített határozata a' kk. és rr. nek a' m. fürdek válaszüzenetére a' k. kir. előadások iránti válszfölirat tárgyában. — Néhány szóváltoztatással helybenhagyott a' határozat.

Osegovich M. (Horvátország): A' határozatra azon észrevétele van, hogy rendén van arról a' főrendeket is értesíteni, mint más alkalommal is tudatták a' rdek határozataikat a' fürdekkel. — Ezen észrevétel pártoltatás nélkül hangzott el.

Szentkirályi M.: A' kir. városok rendezésére megbízott választvány tagjait felhija, hogy irnokaikat a' már föltett szerkezet leírására a' megye teremébe küldjék, egyszerűs mind figyelmeztetvén azon jó urakat, hogy a' megye szivességéből nyert aszta lokat ö sz sze n e r o n t s á k. — Az ülés országossá változott.

XVIIIdik orsz. ülés a' t. kk. és rr. nél, dec. 20kán. Csúzy Pál kerületi elnök bemutatja a' rdek határozatát a' v. följírat tárgyában kelt üzenetére a' m. fürdeknek. Ghyczy Kálmán, nádori itélőmester olvassa az említett üzenetet, melly következőleg hangzik:

„A' kk. és rr. fölhivatva a' kegy. kir. előadásokban is a' lépcsőnkénti, de gyökeres átalakulás munkájára:

Mivel a' törvényhozás történetei nyomán aként győződtek meg, hogy a' kor szükségéből fölmerült kérdéseknek kitűzése, bár a' fejedelem akarata és a' nemzet ohajtása azokban egyiránt találkozik, még a' földadat megoldásának biztosítékát magával nem hordozza:

Kötelességüknek ismerték a' k. kir. előadásokra fölterjesztendő válaszföliratban azon akadályokat teljes nyíltsággal előterjeszteni, mellyek miatt e' nehéz, de mellőzhetlen munka sikeréhez, rendszeres és kiszámított előlépések által közelíteni nem remélhetnek: nevezetesen

Kijelölni azon irányt, mellyet az átalakulás ösvényén követni egyedül szándékoznak, és melly egyéb, mint alkotványos, nem lehet. — Továbbá, elősorolni azon tényeket: mellyek fölvilágosításul leginkább szolgálnak, hogy a' kormányzasi rendszerben ezen alkotványos irány mindenben föl nem található. — Ohajtották a' kk. és rr. egyszerűs mind ez által: egy részről azon keserű vitáknak mellőzését, mellyek az eddig gyakorlott kiindulást megtartva, azonnal az országgyűlés első kezdetében, az 1790: 13. törv. alapján, támadni szoktak: más részről — hogy módot és alkalmat nyervén megnyugvást szerezni a' határtalan hódolattal tisztelt fejedelem biztató szavában, a' multak sebeinek fölzagatására, ha lehet, ne kényszerüljenek.

És e' czélből, a' följírási javaslatban általánosan említett tények részletes tárgyalását föntartva elhalasztották.

Azon reményben, hogy a' méltóságos főrendek előtt, a' közdolgok sikeres előmozdítására irányzott ezen ószinte

törekvésük méltánylást nyerend, nem is késtek a' kk. és rr. tanácskozásait oly tárgyakra fordítani: mellyek, valamint egy részről a' haza közérdekével legszorosabb összfűgésben állanak—más részről kétségtelenül bizonyítják: miként gondoskodásuk céljai leginkább a' kor szükségai által igényelt kérdések megoldása felé vannak irányozva.

Eképen lón megajánlva általok a' törvényhatósági háziadónak közös viselése;—indítványozva országos választvány a' katonai élelmezéssel és szállásolással összfűgött terheknek megszüntetése; és a' jobbágyoknak örökös megváltása:—kiküldve kerületi választványok az ósiségi viszonyok megoldása; —a' szabad kir. városok belszerkezete és országgyűlési szavazata;—végre a' horvát bonyodalmak gyökeres kiegyenlítése—kérdéseiben javaslatokat készítenők.—A' kk. és rr. azonban a' mlgos főrendek üzenetéből sajnos tapasztalják: hogy épen azon tere utaltatnak, mellyet, mint a' jelen országgyűlés megkezdésére legkevésbé alkalmas, kerülni ohajtottak. Mert:

A' méltóságos főrendek ott, hol a' kk. és rr. tényeket sorolnak elő, a' helyett, hogy e' tények taglalásába becsátkoznának, sérelmeket keresnek;—ott, hol a' kk. és rr. véleményét mondanak ki: a' helyett, hogy ezen véleményre vonatkozó nézeteiket közölni sziveskednének: jónak látták a' kimondott véleményt egyszerűen elmellőzni,—és általában —a' közölt följavaslatra a' junctim eszméjét reáerőtetve, attól, mint egy és elválaszthatlan egésztől, egyezsüket azért tagadni meg: mert az általános vonatkozás mellett megemlített tények, minden oldalról részletesen és sérelemalokban tárgyalva nincsenek.

A' kk. és rr. tehát a' velők közölt üzenetből meggyőződve: hogy a' méltóságos főrendek tőlök a' válaszföjliratra nézve, úgy térben, mint irányban egészen különböznek: miután az, törvényalkotás anyagát magában nem foglalja; —egyébiránt pedig azon nézeteik, mellyek abban az ország alkotmányserü fejlődésének akadályai felől kifejezve vannak, az által, hogy a' méltóságos főrendeknél viszhangra nem találtak, nem változhatnak: —a' két tábla közötti alkudozásnak sem célját, sem tárgyát följorogni nem látják; —sem a' létező különbözőségek összeegyeztetésére nézve reményt nem táplálhatnak.

Ezeknél fogva: és mivel ismételt sikertelen üzenetváltások által sem a' keserűség érzelmeit felizgatni, sem pedig figyelmeztetve a' megoldást igénylő kérdések sokaságára és sokféleségére,—az e' kérdés fölötti meddő értekezések fonalát hosszabbra nyujtani czélszerűnek nem vélk— a' kk. és rr. a' válaszföjlirat fölterjesztését sürgetni nem kívánják. —

Midőn mindazáltal ezt elhatároznák, nem mellőzhetik ez alkalommal sem ujjlag kifejezni azon magasztos érzelmeiket, mellyek a' nemzet minden hí fiának keblében, koronás fejedelme iránt élni soha meg nem szűnnek: — kifejezni ünnepelesen a' nemzetnek buzgó háláját az iránt, hogy a' magyar nyelvnek a' trónhoz lett fölemelése által, a' nemzetiség ügyének rendíthetlen oszlopát örök időkre látják fölláttatva;—kifejezni hálás köszönetét az iránt: hogy István főherczegnek, nádorrá lett megerősítése által egy boldogabb jövőnd reményei öregbítettek.

Végre: miután a' mlgos főrendek részéről fölhivatnak, hogy mind azon egyes tényeket, mellyek a' válaszföjlirasi javaslatban általányosan említve vannak, részletesen tárgyalják: ezen fölhívást törvényhozói kötelességükhez képest egész kiterjedésben elfogadván: azon kerületi választványoknak, melly a' horvátországi kérdésben kiküldve van, különösen is meghagyták, hogy eljárását hovahamarébb fejjeze be; —egyszersmind pedig, hogy az adminisztratori rendszert érdeklő egyes adatokat szinte összfűgődvén, ezen kérdésnek álladéka iránt is tegyen körülményes tudósítást.—A' kk. és rr. hálás érzelmeiket koronás királyuk iránt, mellyeket nyilvánítani esorokban sem mulasztottak el: fölterjesztendő följavaslatokban ajánlkozó minden alkalommal különösen is kifejezni örvendetes hazafiai kötelességüknek tartandják. —

A' kk. és rr. azon térről, mellyen a' fejedelem szavától megnyugtatót reméltek, lelépni, és a' válaszföjlirásban általányosan megemlített kiánt tényekre nézve a' részletes tárgyalást felfogni idő előtt kényszerülven: szent kötelességüknek nyilvánítják igyekezni mégis minden tehetőséggel: miszerint tanácskozásai aként irányoztassanak, hogy mind a' haza, mind a' fejedelem által egyiránt ohajtott siker, ezen nem várt akadály miatt részükről késtelést ne szenvedjen; és ezért, valamint már eddig is a' kegyelmes kir. előadásoknak és egyéb fontos tárgyaknak tanácskozás alá vételével nem késtek, úgy tanácskozásait szellettetni is aként fogják, hogy a' fejedelem és nemzet várákozásának e' tanácskozások eredményét hovahamarébb bemutatniok is lehessen.

Z a r k a J. személynök: A' válaszföjlirat letételét sajnálja, mivel a' fürdek üzenetében a' rendek szerkezetével lényeges különbséget nem lát; de azért is sajnálja, mivel a'

zon föjliraban sok szép van letéve. Kéri tehát a' rendeket, tanácskozzanak a' főrendi válaszüzenet fölött 's közeledjenek a' főrendekhez.

R e v i c z k y (Bihar): Küldőji azon utasítást adván, hogy ő fels. köszönő föjlirást igyekezzenek kieszközleni: kéri a' rdeket, hogy ezen határozattól álljanak el's nyujtsanak alkalmat küldőji kívánsága teljesedésére.

B o r y (Hont): A' határozatra nézve megjegyzi, hogy illy vetoval a' nemzet rovására eleve a' teendők teljesülését megsemmisíthetik a' rendek. Szóló a' főrendi tábla jogait tiszteletben tartja, 's azért kívánja a' fürdek válaszüzenetét tárgyaltatni; mi ha nem történaék, a' fürdek törvényhozási jogai semmisítenének meg. Tiszta föjlirást sürget.

P i u k o v i c s (Bács): A' határozathoz szinte nem járulhat, mert utasítása ellenk e z ö k é p szól 's küldőji érzelmeiket külön válaszföjliraban kívánják kifejezni.

S e b e s t y é n G. (Veszprém): A' felirat letételében nem nyughatik meg, hanem köszönő feiratot javasol; mert küldőji köszönő feliratot rendeltek kieszközleni. Miután pedig a' főrendek üzenete megegyezik küldőji érzelmeivel, és semmi különböző irányt nem lát benne: a' köszönő felirati javaslatot nem letéltetni, hanem újabb tárgyalás alá vétetni kívánja. —

H u n k á r (Veszprém): Ő is akar köszönetet felküldeni, ki volna az, ki meg ne köszönne a' fejedelem kegyeit? Ő is akar, de nem most, hanem később, maga helyén. Mi megragadtuk az első alkalmat, hogy a' fejedelem iránt érzelmeinket nyilváníthassuk, felirtunk, átküldöttük azt a' főrendi táblához, mellyben meg akartuk mutatni a' kormányának is, minő irányban akaruk haladni; de ez visszaütasítatván a' sérelmeket majd előadjuk, szóló is tud többeket, 's különösen az Erdődy család dolgában. Ha tehát jó akarátu a' kormány, akkor segitenünk kell; 's világosságra hozni mindent. Tennünk kell tehát, még pedig úgy, hogy bajaink orvosoltassanak, 's ne szaporíttassanak; nehogy a' haza kénytelen legyen Julius Caesar szavait reánk mondani: et tu fili mi Brute! Pártolja a' határozatot egész terjedelmében. S e b e s t y é n (Veszprém) Szólni akar, de nem engedik a' követek, hanem rendre utasítják.

S z e m é l y n ö k: Tessék bevárni a' rendet.

L i p t a y (esztergami káptalan): Ha a' kormányformát meg akarja változtatni a' nemzet, ildomos é azt elburkolt alakban tudatni a' fejedelemmel? A' t. rendek parlamentarizmus kormány után törekednek, pedig a' parlamentarizmus kormány megyei rendszerünk, municipalitásunk sirja — (K o s s u t h L. ho ho ho ho hó!). Szóló kívánja a' főrendi üzenet további tárgyalatását.

M o c s o n y i (Torontál): A' rrdék a' koszorút, melyet a' válaszföjliraban fűztek, szétlépték 's annak virágait egyenkint akarják felküldeni. Pestmegye követe indítványával a' hálaoszlopot, melyet a' nemzet emelt, lerombolni 's a' fejedelemnek darabonként akarja bemutatni. Kívánja a' főrendi válaszüzenetet tárgyalni.

S e b e s t y é n (Veszprém): Követtársam azt mondá, hogy ő is akar szavazatot, de nem most, hanem később; tárgyaláskor pedig egészen ellenkezőképp szolt; de hajlandó hinni, hogy ezen nyilatkozás követtársának meggyőződése. Szóló is ismer sérelmeket 's azokat orvosoltatni is akarja; hanem maga helyén és idején. Fájjalja hogy ezen eset történt; mert midőn követtársa ellene szavazott, ön maga ellen szavazott. Minek azon következtvénye van, hogy meggyéje szavazat nélkül marad.

S z a b ó (Temes): A' válaszföjliratot csak annyiban pártolja, mennyiben az a' haladási kérdések mellett szól. A' határozat hozatalára nézve megvallja, hogy az honfi keblében aggodalmat gerjeszt. Azért a' határozatot elvetetni 's az üzenetet tárgyaltatni akarja.

T a b o d y (Ung): Tiszta üdvözlő föjliratot ohajt; ha pedig elütnének ezen szándokától, úgy azon részhez csatlakozik, melly küldőji nézeteihez legközelebb áll.

P a p s z á s z L. (Bihar): Miután ő fels., a' multkor annyi szonvedés után azzal enyhítette a' sebeket, hogy magyarul szolt a' nemzethez; 's Istvánt, ki a' megboldogult nádor halálával szenvedett veszteséget egyedül képes kipótolni, nádornak megerősítette: küldőji nevében ő is hálás köszönetet kíván szavazni; de miután látja, hogy a' két tábla egymás irányában állása miatt szándokát el nem érheti: pártolja a' rendek határozatát.

S u s i c h (győri káptalan): (Felálltával folytonos zűgás, minek következtében szólásszabadságot sürget; több ízben megkísérti a' szóhoz jutást, de nem teheti; végre leül a' nélkül hogy szólásszabadságot sürgető beszédének első szavánát egyebet mondhatott volna ki).

B a b a r c z y (Csongrád): A' nemzet méltóságához nem illő kisszerűség lenne a' szónyegen levő határozat megmaradása. E' téren csak bizalmatlanság burjánozhat, melly pedig előli az előhaladást. Kéri a' rdeket, ne akadályozzák a' fölmerült hálaérzelmeknek az egész nemzet általi nyilvánítását. Szóló nem kívánja akadályoztatni, hogy a' ren-

dek nyilvánítsák egy határozatban az irányt, mellyben a' nemzet haladni akar; de kéri, hogy ne akadályozzák az egész nemzet keblében levő öröm nyilvánítását. Ismét kéri, hogy álljanak el a' határozattól 's utasítsák a' főrendi válaszüzenet—tárgyalást kerületekre.

A m b r ó (Bars): Köszönő felírásra szavaz; de ha ezt el nem éri, a' szónyegen levő határozathoz nem szavaz.

B ó n i s S. (Szabolcs): Felhija Barsmegye követét, hogy világosítsa jobban szavazatát.

B o t t k a T. (Bars) Kötelességük levén a' fejrást pártolni, ha ezt el nem érnék: se ide, se oda ne számíttassék szavazatjuk. —

S o m s i c h P. (Baranya): Ha látná, hogy ezen határozat kibékülést idézne elő, hozzá állana; de miután ez még távolit, nem pártolhatja. Ezen tett alapjának philosophia egészen más, mint minőt a' fürdek válaszüzenetéből ki lehetne húzni. Hogy ha azon alapot akarták a' rrdék a' válaszföjliraban felállítani, mit ezen határozatban kimondanak, írják meg a' fürdeknek egy üzenetben, 's a' fürdek bizonyosan közeledni fognak. A' határozat ellen szavaz.

P o z s o n y i (Csanádm.) 2ik követe utasítása nem levén, szavazatát sem egyikhez, sem másikhoz nem kívánja számíttatni.

R ó n a y (Csanád 1ső köv.) Utasítása levén, hogy az előleges sérelmek tárgyalassanak: a' határozatot pártolja. A' határozat ellen szavaztak még: Pozsega, Krassó, Tolna, Esztergam, Sáros, Árva, Szerém, Győr, Szepes, Soprony, Verőcze, Mosony, Szatmár megyék, Horvátország, Jászkuun, Buccari és Fiume 's a' pécsi és pozsonyi káptalanok követei.

S z e m é l y n ö k: A' többség megtartván a' határozatot, pontonként fog az fölolvastatni. Felolvastatván a' szerkezetben semmi változás nem történt.

K e r ü l e t i e l n ö k s é g bemutatja az urbéri örökvaltság tárgyában kelt üzenetét a' rrdéknek; mint szinte a' katonai élelmezés és szállásolás tárgyában kelt választvány névsorát. —

G h y e z y K. itélőmester felolvastván a' bemutatott tárgyakat, azok tárgyalása következő ülésre halasztatott 's az ülés eloszlott.

XXX. kerületi ülés dec. 22én kezd 9¹/₂ órakor. Elnökök: Csuzy Pál (Zalam. k.) és Jóny Vince (Szepesm.) Jegyző: Szabó M. (Vasm.) (Tárgy: hitelesítések) Kerületi jegyző Szabó Miklós olvassa föl a' magyar nyelv és nemzetiség tárgyában készült följirasi javaslatot, mire

S z e n t k i r á l y i M. (Pestm. k.) megjegyzi, hogy miután tegnap jelen üzenet oeconomiaja iránt megállapodás nem történt, a' jegyző egyenesen a' vitalkozás fonalán szerkeszté a' felirasi javaslatot; de szóló tanácsosbknak tartja a' részleteket ezen felírásban mellőzni, annyival is inkább mivel a' törv. javaslat is általányosságban szolt; — részletekbe pedig csak akkor lehetne becsátkozni, ha ezen üzenetre netán nem kedvező válasz érkeznek a' főrendi táblától. — Erre szóló a' 6ik pontban két szó kihagyatását javasolván, S i m o n János (Soprony) a' viszonsosság elvét kívánna megemlítettetni; — de miután S z e n t k i r á l y i M. és S z a b ó M. oda nyilatkoztak, hogy a' viszonsosság a' nemzet jogában és kezében már is vagyon, S z e n t k i r á l y i M. imént tett javaslata folytában a' szerkezet 9—19 pontjait kihagyatni, helyükbe pedig egy általa azonnal ledictált szerkezetet tétetni indítványoz.

S i m o n János (Soprony. k.) által ismételve is sürgetett viszonsossági elv megérítésére nézve, B e r n á t h Zsig. (Ung) megjegyzi, hogy ha az belő megy, úgy más részletességeknek is meg kellene érintetni, de szóló ezuttal szinte csak általányos felírást kíván, a' részletes kívánatok egy későbbi felírás alkalmára volnának halasztandók.

S z e n t k i r á l y i M. szintazt hiszi, hogy ha a' kir. resolutio egyes pontokra fog szoritkozni, akkor lesz helye a' specialitásoknak.

T a r n o c z y Kázmér (Nyitram k.) pártolván a' pesti indítványt azt tartja, hogy a' reciprocitás a' nemzet hatalmában van, 's rossz taktika volna a' kétségtelen jogokat a' kormány jóváhagyásától felfüggeszteni.

S i m o n János (Soprony) arra figyelmezteti a' táblát, miként az általa sürgetett viszonsossági elv abban állana, hogy a' magyar nyelv diplomatikai tekintete az örökös tartományokban is tiszteltessék, arra nézve kötelezőleg intézkednek a' német kormány. Az erre következett vitalkozás folytán némelylek a' sopronyi kívánatot, mások a' pesti indítványt pártolván, mások ismét a' szerkezet mellett maradni akarván, a' sopronyi követ később lemondott ezuttal reciprocitas iránti kívánatáról, mire miután S z t k i r. M. kifejté, mikép csak azon részletes kívánatok volnának a' m. nyelv tárgyában fölterjesztendő, mellyek iránt már mindkét tábla megegyezett, a' többség a' pesti indítvány mellett nyilatkozva, a' részletek megemlítését ezuttal mellőztetni határozta. Ennek következtében kerületi jegyző a' felirasi javaslatot a' pesti módosítványal ismételve, és pontonként

olvasván, annak egyéb tartalma néhány mellékes szerkezeti változtatáson kívül helyben hagyott.

Kerületi jegyző felolvassa most a „magyar nyelv és nemzetiségről szóló t. j. a. v. a. s. l. o. t.”

Szentkirályi M. indítványára az 1. sz. §-ban telenes szerkezeti módosítások tételvén, a t. javaslat többi tartalma majd változatlanul hagyott meg.

Meg kell még érintenünk, mikép az 5. d. §-sz. K. v. e. r. György (Hajduk. k.) akkép kívánta megővítettetni, miszerint hivatalos hirdetések csak magyar hírlapok útján közöltesse, mely javaslat ugyan **Bernáth F. (Ung)** által, ki ekkép a magyar hírlapírókat anyagilag kíváná gyarmoltatni, pártoltatott, de a többség által, mint nem idevaló, elmellőztetett. — E két hitelesítés befejeztével az ülés **12 órakor** eloszlott. — (Az itt érintett fölrísi- és törvényjavaslatot csak a legközelebb országos ülésben történendő meghitelesítés után közlendjük.)

BUDAPESTI NAPLÓ.*)

Karácson is elmúlt már, sőt tán az akkor nyert ajándékoknak utózele sem érezhető, oly kérelhetlenül siet az év végéhez és sodorja magával az embereket, hogy újabb élvezetekre készítsék inyeiket. A karácsoni ajándékok közül leguzamosb örömet ígér a testvérvárosok közti csolnakos közlekedés, miben az ügybajos látogatók naponként gyönyörködhetnek révész urak goromba tréfái mellett didereghetvén s lullaj o zhatván az uszó jég-hasabok torlatain. E kellemes közvetítéseknek fogvást a szomszédvárosi kölesönös látogatások nagyon meggyérülnek; hivatalos, vagy sürgető dolgon kívül alig tekint meg pesti ember **Buda** városa belsejét; — a budaiak azonban, ha otthon elpenészedni nem akarnak, fölvidulás kedvéért kénytelenek Pestre evezni át, — csak hogy módjával, mint, életbecsülő, ovatos emberekhez illik. Sok mulatságos baj van most napirenden a Dunán; — ha valaki róla bővebb tudomást akar venni, álljon a lánchíd oszlopára s a furcsa látványok fölötti öröme megőrizi őt a meglágyástól. Olykor azonban a kályha mellett ülők számára mi is meglakarunk néhány jelenetet, hogy ők is tudhassák, hogyan forog künn a világ.

Főbb karácsoni ajándékokról emlékeztetvén, eszünkbe jut hogy karácson másodjén minket is ajándékokkal szándékozott meglepni egypár gazember. I. a. mint éj 11 óra után baráti körből távozva — Zöldkert-utcai szállásunkra ballagánk, — a szomszéd magyar-utczából két éji madár felénk roban; szerencsénkre a kapus hamar ajtót nyit, mire a meglökött gazemberek egyike zavarában természetesen teendő rohanását azt kérdi: „vajjon nem itt van e az én e k i s k o l a, mert ők azt keresik?” Mi persze amugy barátságosan megmutatjuk nekik az é n e k i s k o l á t, csak azon sajnálkozván, hogy a két legazemberezzel, illő iskolába nem terelhetjük, mit pedig, ha valami éji órnek fiát megpillanthatjuk — igen könnyen meglehetünk vala. De hiába volt meg e jó szándokunk, — mert ők tán maig is keresik az iskolát.

Utcaink téli köntösbe burkoltatvák, havas hátaikon már néhány szánya is esőrómpölt, — a járdákon pedig a megfiamlottak rendre hullanak; mert megvan Pesten azon jó szokás, hogy a moslékot utczára öntik — melynek aztán jégpánczélan szélitiben csuszálhatnak a varga inasok és egyéb műkedvelők. — Néha ily akaratlan csuszálások tréfás jeleneteket is vonnak maguk után.

Igy például a napokban egy magas termelű ismerősünk a rózsapiacz környékén bal lábával egy hoszszut csuszamolt, de ő lélekében jobb lábát is meglődtá a súlyegyen föntartása végett, mely az onbankellettől odább fut, ha megint baljával nem segít a dolgon: e súlyegyenés nagyon comicai vala, — mellyen ugyanazért a szomszéd cipész nő nagyhatóval kacagott, hogy szintekönybe lábadtak szemei a nagy öröm miatt; de bezzeg megkeserülte, mert a nézők között találkozott oly ötletes eszű, ki a szórakozottság neki szélesült mulatságot hasznára fordítá — szép csendesen elcsipvén az alatt néhány fényes cipét. De hiszen, — a hiányt hamar észlelő cipész nősem nevetett többé, hanem szonyujjagatással panaszolva keserves esetét, — megtámadá az ez alatt hűtlen lábait rendbe szedőt, miért voná magára a közfigyelmet, hogy miatta érdemes cipész aszszonyoságnak meg kelle lopatnia? Most izzesse meg a malheurje által okozott kárt. E török igazság-követelés fölött még nagyobb s általánosb lón a kacaj. — Az ügyes tolvaj maig kerestetik, — a csuszáló ellen pedig alkalmasint kárpótlási pör fog indítatni. — Lám! mily bonyodalmakra szolgált alkalmat a fagy. ☹

KÜLFÖLD.

AUSZTRIA. A bécsi csász. egyetemnél az akadémiai nemzetek procurator-választásai dec. 4-én törtévének meg, a magyar akadémiai nemzetnél **Wenzel Gusztáv** bölcsészeti s jogtudor, magyarorsz. köz- és váltóügyvéd, magyar államtan, Magyarország oklagos története, magyar státus- és közönséges bányajog, valamint a magy. keresk. s váltótörvény tanára a teréziai cs. kir. lovagakademiánál választott meg.

AMERIKA. Santa Ana s Paredes közt állítólag nyílt ellenségeskedés támadt s a két fél guerillái véres ütközeteket váltanak egymás közt. Paredes egy nyilatkozványt bocsátott ki, mellyben Santa Anát országárulónak nevezi. Pueblánál az amerikaiak kétszer csaptak a mexicóiakkal össze, s imezek **100**, amazok **15** embert vesztek. Washingtonból **Scott** tábornokhoz parancs érkezett, miszerint többé semmi békealkudozásba ne bocsátkozzék.

*) Ez előtti naplónkban a Könyvkiadó társulatról megjelent cikk nem sajátunk, emel fogva tartalma iránti felelősség beküldőjéé. Szerk.

Ujabb hírek szerint a mexicói kormány elvette Santa Anától a főparancsnokságot s Rincon tábornokra ruházta azt. Santa Ana jogainak e megsértetése miatt tiltakozott mint első tisztviselője a nemzetnek, mikép magát nevezé, megtagadá az engedelmességet, s Tehuacanba vonult vissza. Ezer amerikai férfi a nagy várost **Atlexcot** minden kardesapás nélkül megszállotta, nemkülönben **Orizaba** is állítólag az amerikaiak kezében van. A fővárosban nyugalom uralkodott s hir keringett ujabb békealkudozásokról. — Az egyesült státusokban minden a congressus megnyitást várta, mely decemb. 6-ára vala határozva. A whig (conservativ) többség a kormányt a mexicói háboru megtámadandja. Nagyon természetes! Ők meg akarnák a történetet fordítani, s elhítenni az emberekkel, hogy a jogvédők, honszerzők s gyarapítók stb. nem voltak jó hazafiak. Elkésték rendszerökkel! el, legalább Amerikában. A congressus javalni fogja a kormány tetteit.

Feszült várakozással néztek mindnyájan az egyesült státusokban a dec. 6-dikán Washingtonban megnyitandó szándokolt congressus elébe, mely számra nézve harminczadik a republica főállása óta. A senatusban a pártok ekép állottak: **20a** kormány mellett, **31** ellene, **1** független tag (öt ülés még üres); a képviselők házában: **116** kormány mellett, **108** ellene, **4** független tag. Mexicói tudósítások szerint annak lakosai, daczára minden írségnek, a háboru folytatását kívánják.

SPANYOLORSZAG. Novemb. 17-én **Krisztina** királynő palotájában borzasztó esemény történt. Ott lakó gyóntatója egy rendkívüli szépségű fiatal leányt tartott gazdaszszonyul. Említett nap e leánykának saját szobájában egy isméretlen kéz nyakát vágta el. Helyzetéről s a két gombról, mellyeket még göresösen kezébe tartott vala, láthaták, mikép gyilkosának macacon ellenszegült. A gonosztevő véres kezeit egy medenczében mosá meg s a leány szobája ajtóját maga után elzárá. Hogy egy illetlen esemény **Krisztina** királynő palotájában, hol minden zug tele van örök s rendőrségi tisztekkel, történhetett, mindenféle gyanításokra szolgált okot. Gyilkosság s erőszakos betörések egyébiránt **Madridban** napirenden vannak.

Cuba sziget főkapitányává **Roncali** tábornok, **Alcoy** gróf, ki ezen állomás után régóta sovárgott, nevezetett ki. Alig lehet ennél kívánatosb hivatalt gondolni, mert e birtok nagy távolságánál fogvást az ottani főkapitány legterjedelmeseb felhatalmazással uralkodik, mint egy sajátképi korlátlan fejedelem. Ezen állomást a virágzó s gazdag szigeten, mellynek lakosai száma több másfél milliónál, tetemes hadserge, nagyszámu hadihajóji s fejedelmi fizetésével, legjobban szeretik s keresik a spanyol tábornokok, s csak három évig kormányozzon ott valaki, még igazságtalan mellékkereset nélkül is, roppant vagyont szerezhethet magának, mellyből könnyen majoratust alapíthat.

PORTUGÁLIA. A cabralisták ismét kormányra verődnek. A választások egyáltalában részökre dőltek el; többségök van mind a nyolcz tartományban. Vajjon nem egy új elégületlenségi forrongásnak magvát hordja e jelen esemény magában?

ANGLIA. Felsőházban dec. 2-án, alsóházban 3-án egy vizsgáló bizottság kinevezetése indítványoztatott s fogadtatott el az isméretes pénzkrisis okainak s banktörvényhezvi viszonyának kifürkészése végett. Az indítvány mindkét házban élénk vitakozásokat idézett elő.

Az irlandi kényszerből azon gyilkosságok s büntények elnyomására, mellyek utóbbi időben **Irlandot** a művelt **Europa** gyalázatává tették s legujabb dublini tudósítások szerint ismét egy áldozatot ragadtak el **Roscommon** grófságban, dec. 9-kei alsóházi ülésben, ismétli hoszszas vitakozás után másodsor olvastatott fel **226** szóval **19** ellenében. Miután **105** irlandi tag ül az alsóházban, a szavazás világosan bizonyítja, mikép magok az irlandiak közül kevesen fogák fel népök legnagyobb szükségét, melly egyedül a jó nevelésben fekszik, s melly semmi kényszerítő rendszabályokban nem lelend pótlékot. **O'Connell** János a nagy igazgató lelkes fija, tizenhoczad magával eléggé közdött a fentebbi bill másodsori olvastatása ellen, de hijában! a kor olyan, hogy könnyebbnek hiszi a vaslánc-kovácsoltatást becsületes alapos népnevelésnél, melly aránylagos anyagi segély mellett **Irlandot** a britt korona egyik legszebb drágaköveül teendhetné, mint volt hajdan boldog virágzó tartomány a „zöld ligetű **Érin!**” A bill melletti nagy többség kimondása után **O'Connell** kijelenté, mikép ő mind a mellett nem szünendik meg a billt záradékról záradékra ostromlani.

Mostani egészségállapota **Londonnak**, melly fölött hetek óta komor s fojtó légü köd nehezül, rosszabb s a halomás nagyobb mint az emberemlékezet óta, sőt nagyobb mint az epemirigy idejében volt **1832**ben. Különben hetenkint egyremásra késő ózskor a (legutóbbi számítás szerint **1,948,211** léleknyi) világvárosban **1046** egyed hal meg; most azonban a dec. 4-én lefolyt héten **2456** emberrel

kevesbült az óriás város. Ezen nagy halomáarány oka ugyanmond a **Globe**, kétségkívül a most **Londonban** erősen uralkodó náthahurut, jöllehet a maradék mindenféle kórfa-jakra oszlik fel, mellyek mint látszik öszsesen amaz uralkodó mirigy befolyása alatt állván, gonoszabb jellemet öltenek magokra. Ez különösen a tüdőbetegségeknel fordul elő; mert érintett héten e rovatra **994** haláleset jut, háromszor annyi mint egyébkor. A szülöttek száma ugyanazon héten **1323** volt.

M. Chronicle most örvend annak, hogy jóslatai **Schweizot** illetőleg beteljesültek. „Szerencsét kívánhat ugyanmond magának **Franciaország**, hogy a szövetséggyűlés tagadó válasza esetére közbejárulással nem fenyegeté azt. Kevesebb nehézségbe kerülend neki most egy állásból visszalépni, melly még csak egyszerűn nevetéses, melly azonban, ha megtartatik, könnyen veszélyes lehetende.” Hogy a schweizi szabadelvűek győzelme **Francia-** s **Németországban** nagy benyomást okozott legyen, már a **Times** is elismeri; annál lehetetlenebbnek mond egy közbejárást most, és sem a francia sem a porosz kormány nem képes szerinte létesíteni olytán vállalatot, melly népeik szellemével öszszeütköznék.

Dec. 13-ai alsóházi ülésben **Palmerston** lord kijelenté, miszerint a francia s britt kormány intézkedéseket tőnek a **Plata** folyam-vidéki villongások minél gyorsabb kiengyenlítésére, s ismételve nyilvánítá, mikép ő felsége kormány a schweizi ügyek mostani állásában nem lát okot közbejárulásra. — Ugyanez ülésben az irlandi kényszerbill, **John O'Connell** ellenindítványa daczára, nagy szótöbbséggel harmad ízben olvastatott s ennek folytán elfogadtatott.

Dec. 14-kei felsőházi ülésben **Lansdowne** marquis **Minto** grófnak **Olaszországba** s névszerint **Rómába** küldetését magyarázgatá. Azért küldetének oly tekintély **Olaszországba**, miszerint az ottani fejedelmeknek barátságos tanácsot adjon belügyi reformaikat illetőleg, kimélvén mindenütt a fenálló jogállapotot, s kerülvén minden öszszeütközést **Olaszország** külfönte statusai közt, mi az uralkodó ingerültségből könnyen származhatnék. — S a fejedelmek mindnyájan legszívesb, majd hálával határos elégtültséget nyilvánítának a fölött, hogy képesek lettek a britt kormány tanácsát egy olytán hiteles kufőből meríteni. (Halljuk!) **Mi Rómában** mulatását a grófnak illeti: jöllehet az a fenálló törvény következtében **Rómában** felhatalmaztatva nem lehet, mégis nagy mulasztás leende, ha **Minto** gróf, ki ilylyetén megbízatással **Olaszországban** tartózkodik, **Roma** jelentékes állása mellett a mostani olasz mozgalmak idején, a pápai statusok helyzetével nem ismérkedik meg olyképen, hogy e felől jelentést küldhessen ide. Nem felhatalmazottkövet **Rómában**, csak meglátogatta **Rómát** s ő felsége kormány a tőle leghasznosb utasításokat kapott, mellyeket semmi más kufőből nem meríthetett volna. — Ime most jó napvilágra, milly forrásból eredtek ama fejedelmi engedélyek, mellyek egész **Olaszországot** oly nagy mozgásba hozták.

FRANCIAORSZÁG. A **National** felelős kiadója **Delaroche** a király személye elleni megtámadás miatt, ma-kaecéságból 8 havi fogság s 6 ezer frknyi bírságra ítélletett. Egy felelős egved **Durand** ur a „Gacette de France” részéről, ugyanazon nap elfogatott és **Sainte Pelagie**be vitétt. **Franciaországban** vagy nem ismerik a felelős személyek az illető korlátokat, vagy a törvény nem kezelteik magamódja szerint.

Abdelkader **Mellilla** melletti tanyájából hirtelen előtörvén, az algiri határszélhez közeledett. Sokan azt hívék, mikép az emir, ha a marokkaiak megszorítják, a francziáknak hódol meg. Nagy eseményeket várnak a határokon.

Strassburgból dec. 8-káról tudósítanak, hogy miután a gabnaárak **Franciaországban** mult hónap folytában olly nagyon esökkentek, miszerint a törvényhozás szabad kivítelt a határon tul megengedett, dec. 7-ke óta tetemes gabna-küldemények mentek vámmentesen külföldre.

Abdelkaderról, ki a két hatalmas ellen (**Marokko** s **afrikai Franciaország**) közé szorítva, eddigelő hódolásra még nem bírathatott, ismét különféle híreket terjesztgetnek. Majd hogy három csapat indult ellene a marokkai birodalomból két császárfi vezérlete alatt s ennek hallatára az emirhez pártolt törzsek s egyéb főnökök ismét megszegék hűségüket iránta, majd hogy elvégre maga az emir is meghódolt, s jövendő lakását **Fez** közelében választotta. Tanyája előbb feloszlott s a lovagnak ősi szokás szerint térd-hornyukat metszették meg.

OLASZORSZÁG. A miniszterségi változások s időelőtti hir egy általános politikai bünfeledésről **Palermóban** a kedélyeket szokatlan örömyilatkozatokra buzdítá. **Nov. 27-ken** a színházban első felvonás után tört ki zajos éljenkiáltások s mindennemű más örömyjelek közt a közönség lelkesülése, mellynek közepette csak egy páholyban uralkodott csend, abban t. i. hol a volt miniszter **Franco**, kinek a sziciliaiak minden közgyi bajokat tulajdonítják, ült.

Egy tüzes fiatal padvankost dobott a volt miniszter fejéhez 's ez távozni akart, de figyelmeztették őt: maradjon helyén, mert künn még nagyobb veszélynek tehetné ki magát. Végre ő maga is fehér kendőt lebegtete, — közöröm-jelül. Másnap egy nyilvános kertben 's este megint a' színházban újabb lelkesülés és éljenkiáltások a' király, pápa, reformok, nemzetiörtség, olasz szövetség 'stb. mellett. A' közcsend egyébiránt nem zavartatott meg.

Dec. 8-ai este, a' római példa nyomán, Florenczben is örömmilatkozat történt a' schweizi legújabb események fölött. A' ref. lelkészek elé vonulván a' nép, élteté a' szövetséget 's a' jezsuiták elűztetését hangoztatá. A' lelkészek ki volt világítva 's ablakokról schweizi és toscanai zászlók lobogtak. Küldöttség ment ekkor a' tisztelgők részéről a' lelkészhez, ki válaszában többi közt kijelenté, mikép ezen szerencse-kívánatok a' polgár-háboru bevégezte miatt csak mint egyszerű schweizi polgár fogadhatja el, miután semmi képviselői hivatal nem visel 's működései csupán vallási természetűek.

Pontrenoli ügye hallomás szerint akép döntetett el, hogy e' birtokrész mindenestre Toscanánál marad, míg Károly Lajos bourboni herceg Parma tulajdonosa lesz. A' luccai herceg hihetőleg évi jövedelmet huzand érte Toscanától.

A' Gazeta Piemontese egy királyi rendelvényt közöl, mellyben az új, szóbeliség 's nyilvánosság alapuló, büntető törvénykönyvre adott királyi megerősítés hirdettetik olytán megjegyzéssel, miszerint az érintett törvénykönyv minden hazai törvényszékhez néhány példányban, mindenki általi megtekintésül küldetik 's 1848dik évi majus 1-jén életbe lép.

A' palermoi eseményeket szokás szerint ismét túlságosan festették 's azok egyszerűn oda céloztak, hogy a' szicíliaiak újra jó zajosan hallassák reformkívánásaikat 's e' részbeni törekvésökkel a' többi olasz-száműgött hátra ne maradjanak; e' miatt zajongtak aztán a' színházban, utcán és piacon. Főleg mindazáltal egy nemzeti órség-alapítás furta agyokat, ezt követelték nagy hangosan az ugynevezett Majo szicíliai alkirálytól. Ez természetesen mitsem adhatott meg 's csak ígéret és biztatásokkal csüitgátá a' fölzigatott kedélyeket, fegyverhez csak akkor nyulván, mikor a' tagadó válasz Nápolyból megérkezett. Erre az ingerültség koránsem volt oly nagy, minőnek festették: két egyed, kik a' bebörtönzöttet esendzavarók egyikét ki akarák szabadítani, agyonlövetett. Később számos elfogott vitelték Nápolyba. A' mozgalom folyvást tart Szcizliában. — Az evviva (éljen) kiáltásokra vonatkozólag megjelent rendőrségi tilalomra egy jól 's erőteljesen írott népnyilatkozat bocsátatott közre 's a' király és miniszterek e-

libe terjesztetett: a' királyt benne szeretet és ragaszkodásról biztosítják 's kéri egyszersmind, hogy az éljen kiáltásokban semmi mást mint igyekezeteinek a' nép általi méltányoltatását 's elismerését tekintse.

Rómában, dec. 12-kén ismét egy figyelemgerjesztő esemény fordult elő. Egy bizonyos Giraldi fölszólítást bocsátott a' rómaiakhoz, hogy a' világujgyekbe ne avatkozzanak. A' röpiratot szokás szerint este fátylavilágnál a' Corso különféle helyein árulták a' járókelőknek. Még nem is tudták jól tartalmát, midőn hirtelen zaj támadt, a' fátylak eloltattak, 's néhány példány az említett röpiratból megtiprottan a' földön elszórva találtatott. Eleinte azt hitték, a' rendőség koboztatá el a' példányokat; később napvilágra jött, hogy néhány hevesebb véru fiatal a' nyomdába sietvén, ott az egész kiadást kobozták el. A' háborgókat azonban a' polgárörtség szelvényveré.

Florenczben a' nemzetörtség dec. 8-ai éjjel egy tolvajcsapatot ütköztetett össze, vérontásra került a' dolog. A' tolvajok épen már betöréshez készültek, midőn a' polgári éji órség reájok ütven, heves ellenállás után, mellynél egy nemzetör meg is sebesített, elfogta őket. A' tolvajcsereg egyedei elámitás és zavar-okozásul épen ugy valának jelölve mint a' nemzetörök. Ez egyébiránt nem először történt 's állítják, miként az elbocsátott rendőség, az annyiszor gyanúsított sibirrek magok, a' Florenczket jelenleg nyugtalanító tolvaj csapatot fizetéssel uszítják munkásságra, hogy a' nyugalmas polgárok félelemben döntsessenek 's a' régi rend utáni vágy keltsék fel bennök.

Maria Luiza parmai hercegnő ő felsége, Napoleon második nője dec. 18-kán meghalt. A' parmai miniszterség tudatja, mikép ideiglen az új uralkodó don Carlo Ludovico nevében, kire a' hercegség szerződvények szerint száll, az igazgatást magára vállalta, 's a' fenséges herceget a' bekövetkezett halálesetről kabinetirnök által értesítette.

SCHWEIZ. A' freiburgi ideigl. kormány honarulás v. abban részvétel miatt vád alá vétette 1) a' freiburgi status-tanács azon tagait, kik a' különfrigyot kötötték, vagy ahoz meg egyezéseket adták, vagy a' szövetséggyűlési határozatoknak ellenállottak; 2) a' nagytanács azon tagait, — kik 1846ki jun. 9-én Freiburgnak a' különfrigyhoz járulása mellett, vagy 1847ki oct. 15-kén a' szövetségi végzés elfogadása ellen szavaztak; 3) azon hadi, papi, hivatalbeli vagy más személyek, kik a' polgárháborut akármí módon előmozdították.

A' szövetséggyűlés dec. 11-kén Neuenburgot illetőleg azt határozá, miszerint e' státus, szövetségi kötelességei nem teljesítése büntetésül a' szövetségnek dec. 20-kaig 300 ezer schw. frankot fizetni tartozik alapításul egy a' szövetség szolgálatában megsebesített 's a' esatátéren ma-

radtak árváji 's özvegyei számára emelendő közintézetnek. — Luzernben a' nagytanács választásoknál egyik sem választatott a' különfrigyesek sorából. Freiburgban csak 7—8 egyed választatott az eddigi kormánypárt közül.

A' gyökeresdi sajtó, Neuenburgot illető határozatait a' szövetséggyűlésnek, mellyeket szerfölött szelideknek tart, nagy hévvel megtámadja. Halljuk e' részben például a' berni lapot: „a' hegy elvégre egeret szült! Neuenburg tehát megszegheti szövetségi kötelességeit 300 ezer frankért! Neuenburg egy zendülő csapatnak a' szövetségben nyilván igazságot adhat, erkölcsileg buzdíthatja 's fegyverküldeményekkel gyámolíthatja 300 ezer frankért! Neuenburg fiúit kemence mellett tarthatja, míg a' többi fegyverfogható szövetségi testvér véret 's vagyonát áldozza, 300 e. frankért! Neuenburg gyűlhelye lehet minden elűzött jezsuita 's népárulónak, tenyésziskolája az elbütítés és nyomatásnak 300 e. frankért! Röviden: Neuenburg a' szövetségnek hátat fordíthat, tökéletesen poroszsza válhatik 's mind ez 300 ezer frankért! Vajjon a' szövetséggyűlés a' legújabb tapasztalatokat ismét elfeledte é, hogy csak egész és nem félrendszabályok által nyeri meg a' népbizalmat 's növesztí népe-rejét? Nem érzette é ama mocskot, mellyet Schweizon azon példa által tett, hogy 300 ezer frankért minden kötelességről lemondhatni? Vajjon Neuenburgnak nem kétszeresen poroszosnak kell é lennie, ha mondhatják: „királyunknak“ köszönhetjük, hogy békében hagyta — 's csak egy kevés pénzt csikartak ki tőlünk.“ Egy másik hasonló szenvedélyes hangon írt cikk végső szavai következők: „a' szövetséggyűlés kezében volt a' zendülés és honarulásnak Neuenburgban tökéletes elnyomatása 's a' kantonnak szövetségi értelemben átalakíttatása. A' kedvező pillanat elmulasztatott 's Neuenburg marad, mi volt — túske a' szövetség testében!“ A' mintegy 5 millió franknyi hadi költségből szövetségi kules szerint 's dec. 2-kaig szövetséggyűlési határozat következtében a' különfrigyú Luzernre 2,130,000 fr. Urira 96,760, Schwyzre 246,820, Unterwaldenre (mind a' kettőre) 156,620, Zugra 102,500, Freiburgra 1,525,200, Wallisra 787,200 összesen 5,047,100 frank esik.

Sir Stratford Canning minden tehetségét az ellenséges pártok tökéletes kiengesztelésére fordítja. Bernben dec. 16-kán a' szabadelvűek ünnepélyes lakomát rendeztek tiszteletére. — Neuenburg kanton dec. 14-kén elhatározá, miként a' 300 ezer franknyi bírságot, a' reá eső hadi költséggel együtt (mely 46 ezer frankot tesz) decemb. 20-kaig kifizeti. — Zug is követé Freiburg, Luzern és Wallis példáját, abban állapodván meg, miszerint a' hadiköltségeket a' bukott kormánytagokon fogja megvenni.

Dunavizállás: Budán, dec. 30án 5'3"0" az 0 fölött.

103—4ik sz.

3868. sz. Hirdetés.

A' felsőbányai érzéklő (Probiierer) állomás betöltésére csődület hirdettetik olyképen, hogy azok, kik ezen hivatalt elnyerni ohajlják, írásba foglalt folyamodványaikát jövő 1848dik esztendei január hó 20-kaig (huszadikáig) nyujtsák be, mellyben életkorukat, végzett tanulmányi szakjokat, eddig tett szolgálataikat, valamint minden érdemeiket, 's ezen (felsőbányai) kerületben létező minden oldalról rokonságukat világosan fejezzék ki. A' lényeges kellékek ezen szolgálattal körül következők: Jó sikerrel végzett bányász-akadémiai ismértek; bizonyított ismeretek

Árlejtési hirdetés.

3618. Folyó 1847dik évi télelő 1sőjén 48254. szám alatt kelt kegyes királyi kincstári rendelet következtében, Budán a' kincstári nagy épületnél, az irattári hivatalban szükséges változtatások iránt, a' nagyméltóságú magyar kir. udvari kincstár kegyes jóváhagyásának föntartása mellett; az országos kir. építési főigazgató ág épületében, f. e. december 30-kán délelőtti 9 órakor árlejtés fog tartatni. Ezen építkezésnél: a' kőműves munka és anyagok . . . 1315ft.—kr. kőfaragó munka és . . . 177ft.18kr. ács munka és anyagok . . . 27ft.54kr. cserepes munka . . . 1ft.53kr. asztalos munka . . . 31ft.40kr. lakatos . . . 184ft.20kr.

a' vegytan és érzéklésben (Docimasie) valamint a' számvetésben, 's végre tudása a' hazában divatozó nyelveknek. Ezen állomással össze van kötve a' napdijszabály 10dik osztálya 's évi fizetés fejében . . . 452 ft. kancelláriai pénzül . . . 10 — szállás pénzül . . . 30 — 's végre a' beváltáshoz szükséges eszközök beszerzésére kárpótlás ezim alatti osztály-illetékül . . . 250 — két esztendőre, mely 1847ki october 16-tól kezdődik, 's végre ovadéki (Cautio) pénz fejében 200 frt. Kelt Nagybányán, decemb. 6-kán 1847. A' nagybányai kir. inspectoratus főhivatala által. 2—3

üveges munka . . . 3ft.18kr. fazekas munka . . . 252ft.— befestő (színező) . . . 5ft.36kr. Összesen 1998ft.59kr. pengő pénzben van kiszámítva.

Az illető műmesterek tehát; ezennel fölszólíttatnak: 10százottli bálnatpénzzel el látva, a' fönérintett napon és helyeni megjelenésre; egyébiránt tudomásul tétetik: hogy semmiféle későbbi ajánlatok el nem fogadtatnak. Az ezen építkezésre vonatkozó terv és költségvetés, a' kir. építési főigazgatóság épületében, szokott hivatalos órákban, az árlejtés határnapja előtt is megtekinthetők. Budán, télelő 16-kán 1847. évben. A' kir. építési főigazgatóság által. 2—3

ÉRTESÍTŐ.

1847.

igás ökor nyilvános árverés etján fognak eladatni. Kelt Egerben december 22. én 1844. — 1—3

† A' Pestmegye pártfogása alatt álló hazai első takarékpénzlárnak azon részvényesei, kik ideiglenes részvényeiket még át nem vették, az új eszt. ben tartandó részvényes közgyűlés tekintetéből is ezennel ismételve felszólíttatnak: méltóztassanak azokat vagy személyesen vagy írásbeli megbízottjuk által a' pénztári hivatalban átalvanni, az írásbeli megbízásokra nézve oly megjegyzéssel; hogy a' személyesen nem úsmerős vidékiek és távol lakók hitelesítve küldjék be az átvételre kiadandó 's nyugtatóvány gyanánt megtartandó megbízásaikat. Kelt Pesten december 13-kán 1847. Szalay József jegyző.

† A' Pesti Divatlap

1848iki első félévi folyamára előfizetni lehet helyben 5, postán 6 p. ftal. Az új évi első szám mellett Kossuth Lajos arcképe jelenik meg, — 's az új előfizetők Hollósy Kornéliát mint Gara Máriát ábrázoló színpadi képet is veendik.

† A' „Hazai rejtelmek“ iránt. Miután e' regény annyi akadályozó v. szálly közt és után, végre XII. füzet helyett XVben megjelent: tisztelettel figyelmeztetem t. ez. előfizetőimet, hogy illető XII. füzetüket, nyugtatóványaik mellett elvitetni, vagy elszállíttatásukról rendelkezni méltóztassanak; a' Pozsonyban kiosztandó füzetek kézbesítése Pozsonyban, minden utánjárás nélkül történevényén. — A' XIIen tul eső füzeteket azonban, mint az előfizetésen fölülieket, — a' kiadási tetemes költségek miatt ingyen, legjobb szándékkal sem adhatván, azokat tisztelt előfizetőim is bolti áron vehetik meg. —

Miután iverim nagyobb része beküldetlenül kin maradozott: ha tán itt vagy ott egy előfizetőnek nyugtatóványa nem volna, 's példányt nem kapna: méltóztassék annál sürgetni, kinél előfizetett, hogy a' hiány helyrehozzassék. Pozsony, dec. 12-kén 1847. Kuthy Lajos m. k.

Csődület.

Mármaros vármegyében keblezett királymezői kir. kincstári sebészállomás 300 pengőftnyi évi fizetéssel, 12 öl tűzifa, 2 mázsa só, 52 pozsonyi méro zab, 36 mázsa igazgatóságánál jövő évi január utolsó nap-széna, és 20 pozs. mérő buzajárulékkel, jág beadni kötelesek. 3—3

Hirdetés.

† A' magyar nyugtatóintézeti választvány f. esztendő II. felében hozzá érkezett és tárgyalás alá veendő ügyek iránt 1848. eszt. január másodkán délelőtti 11 órakor a' fömél. m. k. helytartó-tanács kissébb teremében rendes ülését tartandja, mellyre ezen intézeti tagok az alapszabályok erejénél fogva ezennel hivatalosak. Budán. 1847. december 6-kán. 3—3